

SUOMEN ILMAILUMUSEON TOIMINTAKERTOMUS

2017



ILMAILUMUSEO
FLYGMUSEUM • AVIATION MUSEUM

SISÄLTÖ

1	Tiivistelmä toimintavuodesta	3
2	Talous ja henkilöstö	4
3	SIM2020	6
4	Suomi 100 -juhlavuosi	7
5	Sidosryhmäyhteistyö.....	9
6	Kokoelmat ja tutkimus	11
7	Näyttelyt	14
8	Asiakaspalvelu ja yleisötyö	15
9	Viestintä	18
10	Myynti- ja markkinointi	19
11	Vapaaehtoistoiminta	19
12	Tukitoiminnot	20
13	Säätiö	20
14	English Summary	23

Kannen kuva: Tuomo Salonen

1 HUIMA JUHLAVUOSI SUOMI 100

Vuosi 2017 oli Suomen Ilmailumuseolle ikimuistoinen. Odotuksemme Suomi 100 -juhlavuodelle olivat korkealla. Tavoitteena oli toteuttaa museon strategian yhtä keskeisintä missiota: ”Museo välittää tietoa ja herättää kiinnostusta ilmailuun”. Sen me todellakin teimme ja onnistuimme samalla ylittämään niin omat kuin sidosryhmiemme odotukset.

Tapahtumien perimmäinen tarkoitus oli saada sanomallemme julkisuutta ja edistää näin museon tilakysymysten ratkaisuja. Loppuvuoden edistyksen valossa olemme onnistumassa tässäkin tavoitteessa, joskin tätä kirjoitettaessa lopulliset ratkaisut ovat vielä syntyneitä.

Omien Suomi 100 -tapahtumiemme lisäksi juhluvuosi näkyi muussakin museon toiminnassa kuten yhdessä Finnairin kanssa toteutetussa Aeron siivin Eurooppaan -hankkeessa. Keskittyessämme näihin suuriin ja näkyviin hankkeisiin, jouduimme sen sijaan hieman tinkimään perinteisistä museotapahtumista. Tästä huolimatta saavutimme uuden kävijäennätyksemme.

Suomi 100 -hankkeidemme taloudellisena tavoitteena oli riskien välttäminen ja nollatulos. Tämän tavoitteen saavutimme. Museon perustoiminnoissa sen sijaan jäimme tavoitteesta ja tulos oli siltä osin tappiolla. Suurena haasteena tulevien vuosien taloudellemme tulee olemaan omistamiemme rakennusten poistot ja mahdollinen realisointi suhteessa jäljellä olevaan maa-alueen vuokra-aikaan.

Haluan kiittää kaikkia vapaaehtoisiamme, yhteistyökumppaneitamme, taustayhteisöjämme ja henkilöstöämme onnistuneesta toimintavuodesta 2017. Ilman teidän kaikkien panosta tällainen huima vuosi ei olisi ollut mahdollinen.

Markku Kyyrönen

Museonjohtaja



2 TALOUS JA HENKILÖSTÖ

TALOUS

Museon kokonaistulot ylittivät ensimmäistä kertaa miljoonan euron rajan olleen 1.071.460 €. Tästä omien tulojen osuus oli 57,8 %, mikä sekkin oli ennätystasoa. Suomi 100 -tapahtumien osuus kokonaistuloista oli 244.681 € (22,9 %). Tämä kattoi tapahtumista aiheutuneet välittömät kustannukset ja siten saavutimme asetetun nollatuloksen.

Suurin yksittäinen menoerä oli henkilöstökustannukset 548.785 €, lisäystä 35.562 € (+7,0 %). Kasvu johtui pääosin yhden pitkän vanhempainvapaan päättymisestä vuoden alussa. Museon kokonaiskustannukset ilman poistoja tilinpäätössiirtoja ja veroja olivat 1.093.425 €

Toimintasuunnitelmaa vuodelle 2017 jouduttiin aiempien vuosien tapaan sopeuttamaan suhteessa myönnettyihin avustuksiin. Toimintavuodelle haettiin erilaisia toiminta- ja hankeavustuksia seuraavasti (suluissa myönnetty summa):

- Opetus- ja kulttuuriministeriö; harkinnanvarainen toiminta-avustus VEM-museon valtakunnallisiin erityistehtäviin 411.625 € (100.000 €)
- Vantaan kaupunki; toiminta-avustus, 100.000 € (50.000 €)
- Museovirasto, harkinnanvarainen avustus; yhteisöllisen ammattiperinteen keruu museossa -hanke, 51.825 € (33.325 €)
- Vantaan kaupunki, markkinointituki; Kaivopuiston Lentonäytös 40.000 € (30.000 €)
- Valtioneuvoston kanslia; Suomi 100 -tukiohjelma 122.000 € (3.057 €)
- Suomen Ilmailuliiton tukisäätiö; Kaivopuiston Lentonäytös, taitolentoryhmän kulukorvaukset 2.000 € (2.000 €)
- Uudenmaan liitto; Suomi100-maakuntarahastojen tukiohjelma, Kaivopuiston Lentonäytös 20.000 € (vuoden 2017 osuus 3.750 €)
- Suomen Kulttuurirahasto, Keskusrahasto; Kaivopuiston Lentonäytös 81.500 € (0 €)
- Alfred Kordelinin rahasto; Suuret kulttuurihankkeet 122.000 € (0 €)
- Suomen Kulttuurirahasto, Uudenmaan maakuntarahasto 43.000 € (0 €)
- Jenny ja Antti Wihurin rahasto; FHAC -konferenssin järjestelykulut 15.850€ (0 €)
- Koneen säätiö; FHAC2017-konferenssijulkaisu 13.000 € (0 €)

Haettujen avustusten kokonaissumma oli 903.000 € ja myönnetty summa 222.132 €.

Haettujen avustusten lisäksi museolle myönnettiin lakisääteistä VOS-avustusta 7 henkilötyövuoden arvosta (7 htv vuonna 2016) yhteensä 207.007 € (212.699 € vuonna 2016).

Museon tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli -151.660 € (- 4.510 € vuonna 2016). Tuloslaskelma sisältää suunnitelman mukaisia poistoja käyttöomaisuudesta 128.691 € (111.661 € vuonna 2016).

Museon maksuvalmius säilyi koko vuoden hyvänä.

Olellaiset tapahtumat tilikauden jälkeen ja arvio tulevasta kehityksestä

Toimintasuunnitelma vuodelle 2018 on laadittu perustuen museon tilakysymyksen ratkeamiseen vuoden ensimmäisellä puoliskolla. Siksi muun muassa museon perinteisiäkin tapahtumia toteutetaan rajoitetusti ja kaikki mahdolliset resurssit on keskitetty muutoksen ja itse muuton valmisteluun. Vuoden kokonaistulos on täysin riippuvainen toteutuvasta tilaratkaisusta ja sen rahoitusjärjestelyistä.

MUSEON HENKILÖKUNTA

Museon vakinaisessa henkilökunnassa ei ollut muutoksia.

Vakinainen henkilökunta

Museonjohtaja **Markku Kyyrönen**
Asiakaspalveluassistentti **Veera Sandgren**
Asiakaspalvelupäällikkö **Pia Illikainen**
Intendentti **Matias Laitinen**
Kokoelma-amanuessi **Tapio Juutinen**
Museoapulainen **Petri Fodge**
Museomekaanikko **Antti Laukkanen**
Museolehtori **Tiia Fynes**
Museomestari **Kimmo Snellman**
Myynti- ja markkinointipäällikkö **Henri Äijälä**
Näyttelypäällikkö **Valeri Saltikoff**

Vakinaisen henkilökunnan lisäksi museolla työskentelee osa-aikaisia tuntityöntekijöitä asiakaspalvelutehtävissä. Tehtävät käsittävät lipunmyynnin ja museokaupan hoidon lisäksi museon palveluiden varaukset. Tuntityöntekijöinä museolla ovat työskennelleet **Oskar Dikert, Veera Einamo, Kim Kousa, Vincent Matsuuke, Heini-Leena Ritvanen, Polina Semenova, Jenniina Siira** ja **Rania Taina**.

Vuoden aikana museossa yksi henkilö suoritti yhdyskuntapalvelua, kolme henkilöä oli kuntouttavassa työtoiminnassa ja kaksi oli vakuutuskuntoutujina. Lisäksi yksi henkilö oli työkokeilussa museon kirjastossa. Henkilöitä työhön tarjosivat Vantaan rikosseuraamuslaitos, Vantaan kaupungin työllisyyspalveluiden kuntouttava työpalvelu sekä Uudenmaan TE-toimisto. Museossa oli myös useita yläasteikäisiä TET-harjoittelijoita.

Henkilöstön koulutus

Suomen Ilmailumuseon henkilökunta osallistui vuonna 2017 aktiivisesti useisiin oman ammattialansa koulutuksiin, seminaareihin ja neuvottelupäiviin, joita järjestivät muun muassa Museoliitto, Museoalan ammattiliitto sekä Trafiikki ry.

Museomekaanikko jatkoi työnsä ohella Metropolia ammattikorkeakoulussa konservاتورin opintoja. Asiakaspalvelupäällikkö aloitti syksyllä Museoliiton ja Management Institute of Finlandin järjestämässä Museoalan johtajakoulutuksessa (yritysjohdamisen erikoisammattitutkinto).

3 SIM2020

Ilmailumuseon jo vuosia käynnissä ollut uudistushanke, SIM2020, sai syyskuussa uuden positiivisen käänteen. Uudisrakennushankeen sijaan museolle tarjottiin mahdollisuutta pitkäaikaiseen vuokrasopimukseen loistavalla paikalla Helsinki-Vantaan lentoaseman I-terminaalin välittömässä läheisyydessä sijaitsevista Finnair Cargon käytöstä vapautuneista tiloista. Kiinteistön omistaja, LAK Real Estate Oy, suunnittelee kohteeseen uudenlaista, tilojen monipuoliseen päällekkäiskäyttöön perustuvaa konseptia, jossa Ilmailumuseo olisi keskeisessä ja näkyvässä roolissa

Syksyn aikana tehtyjen selvitysten perusteella kiinteistö tarjoaa museon näyttely-, kokoelma- ja asiakaspalvelutiloille erinomaiset lähtökohdat. Suora yhteys asematasolle helpottaa niin lentävien kuin staattistenkin ilma-alusten siirtoja ja tukee museon lentävien

perinneilma-alusten strategiaa. Sijainti maamme ykköslentoasemalla mahdollistaa osuutemme myös miljoonien kauttakulkijoiden asiakasvirrasta. Tavoitteenamme on luoda "Uudesta Ilmailumuseosta" Vantaalle uusi maailmanluokan käyntikohde. Hankkeella on Finnairin tuki ja se tulee toimimaan osana Helsinki-Vantaan lentoaseman monipuolisia uusia palveluja.

Hankkeen rahoituksesta ja työnjaosta on käyty keskustelua julkisten ja yksityisten tahojen kanssa. Kiinteistö vaatii jonkin verran peruskunnostusta ja museolle tarpeellisia rakenteellisia muutoksia, mutta vaadittavat investoinnit ovat kuitenkin kohtuullisia uudisrakennusvaihtoehtoon verrattuna. Ministeriöiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella julkisen tuen saanti hankkeelle vuosille 2018 - 2019 näyttää mahdolliselta.

Tätä kirjoitettaessa menossa on konseptin viimeistely ja kustannuslaskenta. Hankkeen suurimpana haasteena on kokonaisuikataulu. Tilat ovat parhaillaan tyhjänä ja omistaja on tekemässä päätöstä niiden tulevasta käytöstä nopealla aikataululla. Ennen lopullisia päätöksiä museon tulee varmistaa sekä investointiensä rahoitus että oma käyttötaloutensa täydellisesti uudistuvassa toimintaympäristössään. Tämä työ on parhaillaan käynnissä. Rahoitukseen liittyvät myös keskustelut museon nykyisen maa-alueen vuokrasopimuksen jatkosta ja museorakennusten realisoinnista. Vuokra- ja rahoitusneuvotteluiden onnistuessa hanke käynnistetään välittömästi ja saatetaan valmiiksi vuoden 2019 aikana. Ensimmäinen "Uuden Museon" täysi toimintavuosi olisi siten 2020.



4 SUOMI100 -JUHLAVUOSI

Ilmailumuseo osallistui Suomi100-juhlavuoden viettoon Suomi lentää! -kampanjalla. Kampanjan tavoitteena oli järjestää juhlavuoden kunniaksi sarja ilmailuaiheisia tempauksia, joilla tuotaisiin muun muassa näkyvyyttä museolle ja sen uudistushankkeelle, herätettäisiin kiinnostusta ilmailuun ja ilmailuhistoriaan sekä edistettäisiin elävää ilmailuhistoriaa.

SUOMI-KUUMAILMAPALLO

Suomi lentää! -kampanjan ensimmäisenä osiona Ilmailumuseo hankki Suomi100-logopainatuksin varustetun kuumailmapallon, jolla oli tarkoitus lentää juhlavuoden tapahtumissa ympäri maata. Viittä matkustajaa kuljettanutta palloa operoi museon yhteistyökumppani, jyvaskyläläinen ilmailualan yritys Aeronaut, ja se teetettiin espanjalaisella Ultramagic-kuumailmapallovalmistajalla.

Hankkeen toteutuksessa kokeiltiin uusia varainkeruun muotoja - pallon operointia rahoitettiin vuodenvaihteessa järjestetyllä joukkorahoitus-

kampanjalla, joka keräsi Mesenaatti.me -palvelussa kolmen kuukauden aikana yli 30.000 euroa.

Suomi-kuumailmapallo valmistui alkuvuodesta 2017 ja lensi ensilentonsa 9.2. Juhlavuoden aikana pallo lensi yhteensä 60 kertaa eri puolilla Suomea, muun muassa Lahden MM-hiihdoissa ja Suomi-Areenalla Porissa. Viimeinen juhlavuoden lento pallolla lennettiin itsenäisyyspäivänä. Suomi-kuumailmapallo kyyditsi vuoden aikana 300 matkustajaa, joukossa muun muassa maahanmuuttajanuoria ja veteraaneja.

KAIVOPUISTON LENTONÄYTÖS

Suomi lentää! -kampanjan päätapahtuma, Kaivopuiston lentonäytös, järjestettiin Helsingissä perjantaina 9.6.2017. Suomalaisen ilmailun historiaa, nykypäivää ja tulevaisuutta juhlistanut tapahtuma oli yleisölle maksuton, ja se rahoitettiin kokonaisuudessaan sponsori- ja yhteistyökumppaniavustuksilla sekä julkisilla ja yksityisillä avustuksilla. Julkisten avustusten osuus kokonaisrahoituksesta oli 18%. Tapahtuma keräsi suuren joukon yhteistyökumppaneita - pääyhteistyökumppaneiksi nousivat Finavia Oyj sekä Vantaan kaupunki.

Näytöksessä esiintyi toistakymmentä esiintyjää, historiallisista ilma-aluksista Finnairin uuteen Airbus A350 XWB -laajarunkokoneeseen sekä Ilmavoimien Hornet-hävittäjien korvaajaksi ehdolla oleviin monitoimihävittäjiin. Pääesiintyjä, Britannian Kuninkaallisten Ilmavoimien taitolentoryhmä Red Arrows, teki näyttävän paluun tapahtumapaikalle - ryhmä oli esiintynyt Kaivopuiston edustalla edellisen kerran vuonna 1970.

Kaivopuiston lentonäytös saavutti etenkin tapahtumaviikolla valtavan mediahuomion, iltapäivälehtien verkkomedioista Helsingin Sanomiin ja Yleisradion pääuutislähetykseen. Medianäkyvyyden myötä Kaivopuiston lentonäytös saavutti massiivisen yleisön. Esityksen aikana otetusta ilmakuvasta laskettiin 130.000 hengen yleisö kerääntyneenä

Kauppatorin ja Hernesaaren väliselle alueelle. Tapahtuman eri livelähetyksiä seurasi yhteensä yli puoli miljoonaa katsojaa - kaiken kaikkiaan Kaivopuiston lentonäytös tavoitti yli 10 % koko Suomen väestöstä. Red Note Oy:n tekemän vaikuttavuustutkimuksen mukaan 90 % pääkaupunkiseudun asukkaista tiesi lentonäytöksestä etukäteen, ja näytöksen näki kokonaan tai osin jopa 450.000 pääkaupunkiseudun asukasta. Näytös koettiin positiivisesti, ja se vaikutti hyvin myönteisesti vastaajien mielikuvaan Suomen Ilmailumuseosta.



Kuva: Tapio Juutinen

LENTÄVÄT PERINNEILMA-ALUKSET -KONFERENSSI

Suomi lentää! -kampanjan päätti itsenäisyyspäivän jälkeen, 8. - 9.12. järjestetty kansainvälinen Flying Heritage Aircraft Conference 2017 -konferenssi, jossa käsiteltiin historiallisten ilma-alusten entisöintiin ja operointiin liittyviä kysymyksiä eri näkökulmista.

Lentävän perinneilma-aluskulttuurin edistäminen on Ilmailumuseon strateginen tavoite. Museo on vuonna 2017 nimetty Museoviraston asiantuntija-

kumppaniksi ilma-aluksiin kohdistuvien perinnekulkuneuvojen entisöintiavustusten käsittelyyn muodostetun asiantuntijalautakunnan koollekutsujana.

Kaksipäiväiseen konferenssiin osallistui historiallisten ilma-alusten omistajia, entisöijä ja operoijia Suomesta ja ulkomailta - sekä kotimaisia viranomaisia ja museoalan ammattilaisia. Kaikkiaan konferenssiin osallistui noin 50 henkilöä.



Konferenssin osallistujia Ilmailumuseon näyttelyssä

JUHLAVUOSI OLI MENESTYS

Suomi lentää! -kampanja oli kokonaisuudessaan menestys. Erityisesti Kaivopuiston lentonäytöksen suosio poiki museolle tunnustusta - Kaivopuiston lentonäytös valittiin Effie Awards 2017 -markkinointiviestintäkilpailun finaaliin, ja museo on myös Suomen Museoliiton Vuoden Museo 2018 -finalisti.

Suomi lentää! -hankkeen ohella Suomen Ilmailumuseo oli mukana Finnairin Suomi100-kampanjassa. Aeron siivin Eurooppaan -hankkeen puitteissa museo julkaisi Finna-verkkopalvelussa suomalaisen lentomatkestämiseen liittyvää valokuva- ja arkistoaineistoa 1920-luvulta 1960-luvun loppuun. Kaikkiaan Finnaan vietiin yli 900 digitoitua valokuvaa ja 530 pienpainatetta Aero Oy:n (nyk. Finnair) arkistosta.

5 SIDOSRYHMÄYHTEISTYÖ

Sidosryhmäyhteistyön päämäärätietoinen kehittäminen on museon strategian mukaisesti yksi keskeisistä toiminnoista. Vuoden poikkeuksellisen laaja ja näkyvä ohjelma mahdollisti museolle aivan uudenlaisia yhteistyökumppanuuksia ja yhteistyön muotoja. Jo olemassa olevien sidosryhmien kanssa kehittyi uutta entistä vaikuttavampaa ja näkyvämpää yhteistyötä. Vuoden aikana toteutettu suunnitelmallinen yhteistyökumppanuuksien kehittäminen antaa hyvän pohjan museon tulevien suunnitelmien toteuttamiselle ja rahoitukselle.

Suomen Ilmailumuseosäätion yhteisöosakkaista erityisesti Finavia Oyj, Finnair Oyj ja Vantaan kaupunki olivat tärkeässä roolissa vuoden tavoitteiden saavuttamisessa.

FINAVIA OYJ

Finavia Oyj oli keskeinen lentonäytöksen mahdollistaja tarjoamalla Helsinki-Vantaan lentokentän näytöskoneiden käyttöön. Lisäksi Café Ursulassa pidetty kutsuvierastilaisuus järjestettiin yhteistyössä Finavian kanssa. Finavia julkaisi omilla kanavissaan tietoa ja ennakkomainontaa lentonäytöksestä. Finavia näkyi Kaivopuiston tapahtumakeskuksessa omalla esittelyalueellaan.

FINNAIR OYJ

Finnair Oyj ja Suomen Ilmailumuseo juhlistivat Suomen juhlavuotta toteuttamalla Aeron siivien Eurooppaan -hankkeen. Projektissa avattiin ulkoiseen verkkoon (Finna) laaja kattaus kuva- ja arkistomateriaalia kotimaisen lentomatkustamisen ensimmäisiltä vuosikymmeniltä, 1920-luvulta aina 1960-luvun loppuun saakka. Finnair osallistui Kaivopuiston lentonäytöksen uuden Airbus A350 XWB -laajarunkokoneen esittelylennolla - lento oli lentonäytöksen yksi etukäteen odotetuimmista ohjelmanumeroista. Lisäksi näytöskoneen kapteeni kertoi esityksestä lehdistötilaisuudessa, ja Finnair julkaisi etukäteen sosiaalisessa mediassa muun muassa videon esityslennon harjoituksesta Finnair Flight Academyn simulaattorissa.

VANTAAN KAUPUNKI

Yhteistyö Vantaan kaupungin kulttuuripalveluiden kanssa jatkui painottuen Kaivopuiston lentonäytökseen. Vantaan kaupunki myönsi museolle markkinointitukea Kaivopuiston lentonäytökseen. Kaupunki näkyi lentonäytöksen markkinointimateriaaleissa pääyhteistyökumppanina. Vantaan kaupunki oli mukana Kaivopuiston lentonäytöksessä muun muassa tuomalla näytöksen tapahtumakeskuksen kierteleviä sirkusteemaisia esiintyjä.

Lentonäytöksen lisäksi jatkettiin jo edellisenä vuonna alkanutta yhteistyötä Suomi100-kuumailmapallon kautta. Kaupungilla oli pallossa näkyvä pääyhteistyökumppanin logopaikka. Toukokuussa lennätettiin vantaalaisia nuoria Suomi-kuumailmapallolla.

Museo oli vuoden aikana mukana Vantaan elinkeino- ja matkailun kehittämisyhmässä, kulttuuri- ja matkailun tapahtumissa ja Matka-messujen kumppanina esittelemässä museota sekä muita Vantaan matkailukohteita.



Finavian esittelyalue Kaivopuistossa

SUOMI 100-JUHLAVUODEN YHTEISTYÖKUMPPANUUDET

Kaivopuiston lentonäytös ja Suomi100-kuumailmapallo toivat museolle uusia hankekohtaisia yhteistyökumppanuuksia. Kaivopuiston lentonäytökseen museo sai pääyhteistyökumppaneiden, Finavia Oyj:n ja Vantaan kaupungin, lisäksi yhteensä 15 yhteistyökumppania eri toimialoilta. HX-hävittäjä-hankkeen ehdokkaat Bae Systems, Boeing, Lockheed Martin, Rafale International ja Saab näkyivät Kaivopuiston tapahtuma-alueella. Osa ehdokkaista osallistui myös itse näytökseen. Iso-Britannian hallitus ja Bae Systems mahdollistivat maailmankuulun taitolentoryhmän Red Arrowsin esiintymisen näytöksessä. Muita yhteistyökumppaneita olivat Finnair Oyj, Helsingin kaupunki, Hernesaaren Ranta Oy, Kongsberg Defence Oy, Local Crew Ltd., Meripelastusseura, Prevent360 Oy, Rajavartiolaitos, Sanoma Oyj, Oy SEK ab ja Suomen Ilmailuliitto ry.

Suomi100-kuumailmapallohankkeessa kokeiltiin ensimmäistä kertaa joukkorahoitusta Mesenaatti.me-yhteisörahoituspalvelun kautta. Marras-helmikuun aikana yhteensä 17 mesenaattia tuki Suomi-pallon lentoja (yht. 30 880 €). Suomi-pallon yhteistyökumppaneina olivat Vantaan kaupunki, Clarion Hotel Helsinki Airport ja Trafi.

TRAFIIKKI ry

Museoalalla yksi Suomen Ilmailumuseon tärkeimmistä sidosryhmistä on liikenteen ja viestinnän amatillisten erikoismuseoiden Trafiikki ry -verkosto (www.trafiikki.fi), johon kuuluu kymmenen alan erikoismuseota Suomessa. Yhdistyksen tarkoituksena on parantaa jäsenmuseoidensa palveluntarjontaa, näyttely- ja museokauppatoimintaa sekä viestintää ja markkinointia. Yhdistys julkaisee Trafiikki-lehteä ja ylläpitää museoiden yhteistä verkkokauppaa. Ilmailumuseo osallistuu Trafiikki-työn yhteissuunniteluun, toteutukseen ja valvontaan.

Vuonna 2017 Trafiikki-museoiden yhteistyötä toteutettiin erityisesti kehittämällä viestintää, muun muassa koulutuksella ja yhteisen Minuutiksi museoon -videohankkeen keinoin.

TAKO

Museoalalla yksi Suomen Museoviraston ja Suomen kansallismuseon koordinoima TAKO on ammatillisten museoiden tallennus- ja kokoelmayhteistyöverkosto, jonka tavoitteena on museoiden välinen tallennustyönjako ja nykydokumentoinnin ohjaus. Suomen Ilmailumuseo kuuluu liikenteen, viestinnän ja matkailun yhteistyöryhmään Pooli 5:een.

Vuonna 2017 museo ei päivittänyt omaa tallennusluettuaan TAKO:n kansallisessa tallennustyönjaossa. Syksyllä 2016 määritetyn kansallisen tallennusalueen mukaisesti Ilmailumuseo sitoutui dokumentoimaan monipuolisesti sekä sotilasilmailua, lentoliikennettä, ilmailun infrastruktuuria että harrastustoimintaa monipuolisesti eri näkökulmista.

Vuonna 2017 museo osallistui kevään TAKO-seminaariin sekä edelleen pooli 5:n yhteistyöhön. Museon kokoelma-amanuenssi oli mukana kehittämässä jo tehtyjen nykydokumentointien raportointimallia, joka tähtää paremman ja käyttökelpoisemman yhteismittaisen tiedon saatavuuteen yhteisistä hankkeista. Pooli 5 ei aloittanut uusia yhteistyödokumentointeja vaan jäsenmuseot viimeistelivät kuljetusliikenteen kulttuuriperinnön tallennusta (2015-2017).

Suomen Ilmailumuseo on lisäksi jäsenenä Suomen Museoliitossa, Malmin lentoaseman ystävät ry:ssä, ICOMissa (International Council of Museums), Ilmailubibliografiayhdistys ry:ssä, Suomen sotahistoriallisessa seurassa ja Trafiikki-museot ry:ssä.

6 KOKOELMAT JA TUTKIMUS

VALTAKUNNALLINEN ERIKOISMUSEOTOIMINTA

Käynnissä olevan nelivuotiskauden (2015 - 2018) päätavoitteet museon erikoismuseotoiminnassa on määritelty Museoviraston kanssa syksyllä 2014 käydyissä neuvotteluissa. Tavoitteet ovat museon toimintaedellytysten vahvistaminen ja kehittäminen, yhteiskunnallisen keskustelun aktiivinen edistäminen suomalaisen ilmailun kulttuuriperinnöstä sekä ilmailun kansallisen tallennustyön koordinointi ja kokoelmien saatavuuden parantaminen.

Museo jatkoi tiedon keräämistä kansallisesta ilma-aluskokoelmasta. Ilmailumuseo kartoittaa museoilma-alusten, muistomerkkeinä olevien ilma-alusten sekä lentävien perinneilma-alusten määrää ja sijaintia yhteistyössä muiden alan toimijoiden kanssa.

Syksyllä 2017 julkistettiin uudistettu Opetus- ja kulttuuriministeriön valtionavustus eli yli viisikymmentä vuotta vanhojen kansallisesti merkittävien kulkuvälineiden entistämisyavustukset, joka koski nyt ensimmäisen kerran myös ilma-aluksia. Tuki tuli haettavaksi joulukuussa. Museovirasto pyysi Suomen ilmailumuseota kokoamaan perinneilma-alusten asiantuntijalautakunnan. Museovirasto asettaa kolmeksi vuodeksi kerrallaan asiantuntijalautakunnan, joka arvioi maassamme säilyneiden ilma-alusten kulttuurihistoriallista merkitystä,

arvioi ilma-alusten valtionavustushakemuksia sekä suorittaa tarvittaessa muitakin Museoviraston kanssa sovittavia asiantuntijatehtäviä. Lautakunta järjestäytyi marraskuussa, siihen kuuluu 13 jäsentä, ja se valitsi puheenjohtajakseen Ilmailumuseon intendentin Matias Laitisen ja sihteerikseen museomekaanikko Antti Laukkasen. Museovirasto nimitti 9.1.2018 perinneilma-alusten asiantuntijalautakunnan tehtävänsä kolmivuotiskaudeksi 2018 - 2020.

Suomen Ilmailumuseon 8. - 9.12. järjestämä kansainvälinen Lentävät perinneilma-alukset 2017 -konferenssi (Flying Heritage Aircraft Conference, FHAC2017) onnistui kokoamaan yhteen museoalan ammattilaisia, viranomaisia sekä lentävien perinneilma-alusten omistajia ja operaattoreita keskustelemaan ja kehittämään suomalaista lentävien perinneilma-alusten kulttuuria ja käytäntöjä. Osallistujia ja puhujia konferenssissa oli kaikkiaan seitsemästä maasta.

Ilmailumuseo antoi asiantuntija-apua Museovirastolle, liittyen Itämerestä vuonna 2016 Nord Stream 2 -kaasuputkihankkeen kartoitusten yhteydessä löytyneeseen neuvostoliittolaiseen A-20 Boston pommikoneen hylkyyn.

KOKOELMIEN HALLINTA, KARTUNTA JA POISTOT

Museon kokoelmat karttuivat vuoden 2017 aikana kaikkiaan 66 saapumiserällä eli lahjoituksella.

Heti vuoden alussa museo tallensi Helsinki-Malmin lentoaseman historiaa ja nykypäivää, Finavian vetäytyttyä lentoasemalta 31.12.2016. Kokoelmiin otettiin mm. lennonneuvonnan ja ylläpidon toimintaan liittynyttä esine- ja dokumenttiaineistoa lentoaseman tiloista.

Tammikuussa museo sai kokoelmasiirtona omistukseensa 485 kpl suomalaista ja ulkomaista lentokoneruokalistaa Hotelli- ja ravintolamuseolta. Lahjoitus tuki Aeron siivin Eurooppaan -hankkeen materiaalityöitä.

Museon esinekokoelma karttui vuoden aikana kaikkiaan 47 esineellä, ja museon kokoelmiin tuli useita mielenkiintoisia henkilökookoelmia, jotka si-



sälsivät esineitä, valokuvia ja arkistoaineistoa niin sotilas- kuin siviili-ilmailunkin saralta.

Valokuva-arkisto karttui toimintavuonna 2017 kaikkiaan 5600 kuvan verran. Määrällisesti eniten kuva- ja filmimateriaalia tallentui museon järjestämästä Kaivopuiston lentonäytöksestä jota tallensi vapaaehtoispuhjalta kaikkiaan 15 kuvaajaa Helsinki-Vantaalla, Malmilla ja näytösalueen tuntumassa.

Muuta kuva-aineistoa tallentui muun muassa lähetyksentämisestä, talvi- ja jatkosodan rintamatoiminnasta, kotimaisista lentoasemista, harrasteilmailusta sekä lentokoneella suoritetusta geologisesta tutkimustoiminnasta.

Merkittävimmät ja määrällisesti isoimmat kokoelmiin tulleet asiakirjakokonaisuudet olivat Finnairin vanhan lento-osaston perua. Matkapäiväkirjojen arkisto sisältää lentokohtaista tietoa yhtiön operaatioista 1960-luvulta aina 2000-luvulle saakka. Yhtiöltä tullut kokonaisuus lentokonetyyppien hankintaan liittyntä evaluointiaineistoa on niin ikään arvokas aineisto tallennettavaksi osana liikenneilmailun historiaa.

Helmikuussa Aalto-yliopiston Kevytrakennetekniikan laboratorio lahjoitti kokoelmiin PIK-15, -19, -23 ja -25 -konetyyppien aineistoja, muun muassa rakennepiirustuksia. PIK -lentokonesarjan aineistoa ja historiaa tuli lisäksi kokoelmiin suunnittelija, DI Kai Mellenin lahjoituksina.

Vuoden mittaan museon kokoelmista poistettiin kokoelmapolitiikan mukaisesti tallennusvastuuseen kuulumatonta tai huonokuntoista aineistoa. Etenkin ylimääräisten aikakauslehtikappaleiden ja kirjojen seulonta vapautti kokoelmatiloihin tallennustilaa. Aineiston myynnistä saadut varat kohdennettiin museon kokoelmatyöhön.

Kokoelmien luettelointi ja digitointi edistyivät vuonna 2017 sekä valokuva-, asiakirja- että kirjasto-kokoelmien osalta.

Museon asiakirjakokoelmat inventoitiin arkistonmuodostajien (kokoelmien) tasolla kesän ja syksyn kuluessa. Arkistojen kuvailua selkeytettiin ja muutamiin arkistonmuodostajiin otettiin yhteyttä museon roolista päätearkistona.

Vuodenvaihteessa 2017 - 18 museo hankki PrettyBit Software Oy:n PrettyLib-luettelointisovelluksen kirjastoon, osin poistokirjallisuudesta saadulla varainhankinnalla. Sadoissa kirjastoissa ympäri Suomea käytössä oleva ohjelmisto mahdollistaa julkaisuiden luetteloinnin helposti eteenpäin siirrettävässä MARC-muodossa ja mm. kopioluetteloinnin kotimaisista ja ulkomaisista luettelointitietokannoista.

Museon aikakauslehtikokoelman kokoelmanhallintaa vietään eteenpäin vapaaehtoisvoimin.

Vuoden aikana valokuvakokoelmasta digitoitiin (sähköinen luettelointi ja skannaus) kaikkiaan noin tuhat kuvaa.

KANSALLINEN KOKOELMAPORTAALI FINNA

Vuoden aikana museon kokoelmiin kuulunutta pienpainateaineistoa ja valokuvia digitoitiin Finnair Oyj:n rahoituksella Aeron siivin Eurooppaan -hankkeessa ja julkaistiin yleisön saataville Finna-asiakasportaaliin.

Hankkeen yhteydessä museon kokoelmanhallintajärjestelmä Memorionista rakennettiin rajapinta Kansallisen digitaalisen kirjaston (KDK) käyttöliittymä Finnaan. Finna-hakupalvelu kokoaa Suomen arkistojen, kirjastojen ja museoiden aineistot yhteen käyttöliittymään, jonka kautta voidaan tehdä hakuja nykyisellään noin 12 miljoonasta aineistotiedosta.

Museon kokoelma-amanuenssi suunnitteli ja toteutti museon oman Finna-etusivun, joka julkistettiin digitoitujen valokuvien kanssa kesäkuun alussa.

NYKYDOKUMENTOINTI

Museon vapaaehtoiset tallensivat valokuvien ja videon Kaivopuiston lentonäytöksen suunnittelun ja toteutuksen valokuvaaja Pekka Potkan ohjauksessa.



kuva: A. Pietinen, SIM, ilmailumuseo.finna.fi

Varsinaisia nykydokumentointeja ei museon toimesta vuoden 2017 aikana toteutettu.

KOKOELMAPALVELUT

Museon kokoelmapalvelut olivat kiinni 1.2. - 31.8.2017 välisenä aikana, syynä olivat Suomi100 -juhlavuoden tapahtumat ja Finna-asiakasportaalin julkaisu.

Tänä aikana museo ei ottanut vastaan esineitä, valokuvia tai arkistoaineistoa koskeneita aineistopyyntöjä, lukuun ottamatta Kaivopuiston lentonäytöstä. Myös museon tietopalvelu ja kirjasto olivat suljettuja asiakkailta.

Loppuvuoden aikana museo vastasi kymmeneen erilaisiin kyselyihin, aineistopyyntöihin ja kokoelmalahjoitusyhteydenottoihin. Museon valokuva-

kokoelmista toimitettiin 120 kpl korkearesoluutio-arkistokuvaa eri tarkoituksiin.

Kokoelmista annettiin vuoden aikana lainoja eri tahoille. Alkuvuodesta museon omistamat neljä Aero Oy:n mainosjulistetta olivat näytteillä Come to Finland Publishing Ab Oy:n toteuttamassa ”Riemuhuuto paratiisissa näyttelyssä” Kansallismuseossa. Kokoelmien puupotkureita oli vuoden mittaan esillä Helsingin taidemuseon näyttelyssä ”Modernia elämää!”. Lisäksi museon rekvisiittakokoelmista lainattiin lentokoneistumia tapahtuma- ja näyttelytarkoituksiin.

TUTKIMUS- JA JULKAISUTOIMINTA

Museon kokoelma-amanuessi tuotti sisältöä Kaivopuiston lentonäytöksen viestintään museon verkkosivuille. Helsingin ilmailuhistoriasta ja pääkaupungin lentonäytösten historiasta kertovien artikkeleiden lisäksi tuotettiin myös kartta Helsingin ilmailupaikoista kautta aikain.

Museon arkisto- ja valokuvakokoelmia hyödynnettiin runsaasti ulkopuolisten tutkijoiden toimesta. Erityisesti lähdeaineistoina hyödynnettiin Aero Oy:n (Finnairin) sekä Suomen Ilmailuliiton arkistoja.

VEDENALAINEN TOIMINTA

Ilmailumuseon vapaaehtoisen vedenalaisryhmän toiminta oli vuonna 2017 sovitusti tauolla, koska museon ja toimintaa ohjaavan intendentin resursseja kohdennettiin Suomi lentää -juhlavuoden ohjelman toteuttamiseen. Ilmailumuseon intendentti toteutti kuitenkin yhden päivän dokumentoinnin neuvostoliittolaisella A-20 Boston hyllyllä yhdessä Badewanne-sukellusryhmän kanssa. Tämä liittyi Museoviraston ja Nord Stream 2 -yhtiön kanssa sovittuun yhteistyöpyyntöön, jossa Suomen ilmailumuseon asiantuntija-apua tarvittiin koneen historiallisen merkityksen arvioimiseen. Badewanne-ryhmän sukeltajien havaintojen sekä

kansainvälisen tutkimusyhteistyön avulla Ilmailumuseon intendentti selvitti koneen identiteetin, koneen putoamiseen johtaneen taistelun kulun sekä sen miehistön uskomattoman selviytymistarinan syyskuussa 1944. Intendentti julkisti tutkimuksen tulokset ensimmäisen kerran marraskuussa Maltalla kansainvälisessä ’Aviation Archaeology and Heritage’ -konferenssissa pitämässään esitelmässä. Esitelmän ja tutkimusaineiston pohjalta toimittaja Tommi Nieminen kirjoitti koneesta, sen miehistön kohtalosta sekä sukellustutkimuksista laajan artikkelin, joka julkaistiin jouluaattona Helsingin Sanomissa.

KONSERVOINTI JA ENTISÖINTI

Suomen ilmailumuseolla harjoitetaan jatkuvaa museolentokoneiden entisöintiin tähtäävää toimintaa. Museon omassa entisöintitilassa on käynnissä useita projekteja.

Pääosan entisöintitoimista tekevät museon eri vapaaehtoisryhmät. Näistä suurin on lähinnä eläkeläisistä koostuva Ilmailumuseoyhdistys ry:n Tiistaikerho, jonka jäsenmäärä on noin 50 henkeä. Osa tästä ryhmästä on mukana myös Myrsky-projektissa ja käy työskentelemässä myös torstaisin. Keskiviikkoiltaisina kokoontuva Keskiviikkokerho

koostuu lähinnä työikäisistä alan ammattilaisista, joiden osaamista on pyritty keskittämään mootoreiden ja teknisten järjestelmien korjaus- ja entisöintitöihin.

Kullakin vapaaehtoisryhmällä on omat vastuuhenkilönsä, jotka toimivat työnjohtajina. Tiistaikerhossa vastuuhenkilöinä ovat toimineet Lassi Karivalo ja Paavo Antila, keskiviikkokerhossa Mikko Raatikainen ja Myrsky-projektissa Matti Patteri. Kerhojen sisäisillä projekteilla ja osa-alueilla voi myös olla omia vastuuhenkilöitään.

Kaikki vapaaehtoistoiminta tapahtuu kuitenkin Suomen Ilmailumuseon ohjauksessa. Ohjaukseen kuuluu projektien tavoitteiden ja suuntaviivojen määrittely, työmenetelmien, historian ja käytettävien aineiden tutkimustyö sekä historiallisen ja museologisen näkökulman ylläpito entisöintiprojekteissa. Vapaaehtoistoiminnan ohjauksesta ovat vastanneet intendentti Matias Laitinen ja museomekaanikko Antti Laukkanen.

Varsinaisen vapaaehtoistyön lisäksi Suomen Ilmailumuseo tekee myös mielellään yhteistyötä eri toimijoiden kanssa pyrkien molempia osapuolia hyödyntävään toimintaan. Suuri osa tästä tapahtuu oppilaitosten ja Puolustusvoimien kanssa. Koulutuskeskus Tavastia Hämeenlinnasta on myös toteuttanut kuljetuksia oppilasajoina ja sen pintakäsittelylinja on hyvin suurelta osin mukana Tuuli III -projektiin liittyvissä maalinpoisto- ja pintakäsittelytyöissä. Myös Puolustusvoimien ajokoulutus on mahdollistanut monien tavarakuljetusten toteutumisen.

Museolla joulukuussa 2015 aloitettua Valmet Tuuli III (OH-XTL) -koulukoneen entisöintiprojektia jatkettiin Ammattiopisto Tavastian Teollisen pintakäsittelyn koulutusohjelman tiloissa Hämeenlinnassa. Tavastiassa toteutetaan koneen pintakäsittely oppilastyönä. Rungon, siipien sekä peräsimien vanhat maalipinnat poistettiin sekä mekaanisesti maalinpoistoaineella että kuivajääpuhalluksella. Puhdistetut pinnat on uudelleenmaalattu vihreällä happopohjamaalilla. Pintaan maalattavan sekä opiskelijoille sopivan että mahdollisimman hyvin alkuperäisen kaltaisen alumiinimaalin löytämisen vaikeus on kuitenkin viivästyttänyt koneen maalausta alkuperäisestä aikataulusta. Koneen Continental IO-470-V moottorin suurimittainen huolto eteni Keskiiviikkokerhon vapaaehtoisten toimesta moottorin kokoamisvaiheeseen.

7 NÄYTTELYT

Ilmailumuseon oma näyttelytuotanto oli vuonna 2017 tauolla, johtuen Suomi100-juhlavuoden ohjelmasta. Museon erikoisnäyttelytilana toimiva välihalli vuokrattiin kesäkuussa showroom-tilaksi - välihallissa avattiin 21.6. ruotsalaisen puolustus- ja turvallisuusyhtiö Saabin ilmailuhistoriasta kertova 80-vuotisjuhlanäyttely. Näyttely-yhteistyö oli osa Kaivopuiston lentonäytökseen liittyvää yritysyritys-yhteistyötä. Saab-näyttely oli avoinna vuoden 2017 loppuun.

Avia-kabinetissa syyskuussa 2016 avattu Antti Salmisen taidenäyttely päättyi 30.7., jonka jälkeen

Vapaaehtoistyönä on jatkettu vuonna 2013 alkunutta Myrsky-projektia, joka on edennyt aikataulussa, ja vuoden lopussa päästiin jo pitkällisestä osien valmistelusta siirtymään mm. toisen siiven koekasaukseen. Myrsky-projekti on Ilmailumuseoyhdistys ry:n, Suomen ilmailumuseosäätiön, Suomen Ilmavoimamuseosäätiön ja Patrian yhteistyöprojekti, jossa rakennetaan Valtion lentokonehtaan VL Myrsky II -hävittäjä (MY-14) uudelleen sijoitettavaksi suomalaiseen ilmailumuseoon. Koneen puurakenteiset siivet ja peräsimet sekä joukko muita osakokonaisuuksia valmistetaan Suomen ilmailumuseon tiloissa Ilmailumuseoyhdistyksen vapaaehtoisten toimesta.

Pitkään entisöity Valmet Vihuri-koneen (VH-25) ohjaamo-osa edistyi tavoitteen mukaisesti loppusuoralle. Viimeisten ohjaamovarusteiden asennuksen lisäksi Vihurissa merkinantoon käytetystä valopistoolista valmistettiin kopio sijoitettavaksi ohjaamoon. Runkoon asennettiin myös sekä alkuperäisiä ohjaamovaloja uusilla polttimoilla että näyttelyvalaisua varten rakenteeseen piilotettuja led-valoja.

IVL Kurjen entisöinti, joka alkoi keväällä 2016, eteni rungon ja oikean siiven osalta pitkälle. Moottoripukin suojustpellit ja tuulilasit kehyksineen valmistettiin uudelleen, ja siiven vaneriverhouksen vauriot korjattiin. Kaksi alkuperäistä siipitukea korjattiin ja neljä puuttuvaa tukea rakennettiin uudelleen, joten oikea siipi päästiin myös sovittamaan paikoilleen loppuvuodesta. Ammattiopisto Tavastian verhoimolinjan opiskelijat valmistivat matkustamon penkin puuttuneet nahkaiset pehmusteosat valokuvan perusteella.

Entisöintiprojektien lisäksi Ilmailumuseon vapaaehtoiset rakentavat polkulentokonetta lasten käyttöön, koneen esikuvana on VL Myrsky II.

kabinetissa avautui Salmisen, Kari Vertasen ja Sture Gripenbergin yhteisnäyttely. Lisäksi museon aulassa on esillä Pakilan Montessorileikkikoulun lasten teoksia otsikolla "Lentävät keksinnöt".

Näyttelyiden sijaan museo julkaisi Kaivopuiston lentonäytökseen yhteydessä runsaasti ilmailuhistoriallista aineistoa verkossa. Esiintyjäesitys- ja taustoittavien artikkeleiden ohella museo julkaisi muun muassa Google-karttapalvelussa koosteen Helsingin ilmailuhistoriallisista paikoista.

8 ASIAKASPALVELU JA YLEISÖTYÖ

Vuonna 2017 museossa jatkettiin loppuvuodesta 2016 käyttöönotettua pidennettyä aukioloaikaa. Museo oli arkisin auki aina kello 20 saakka. Näin mahdollistettiin työssäkäyvien ja perheiden museovierailut myös viikolla.

Museokortin suosio kasvoi entisestään - vuoden aikana myytiin 385 Museokorttia (v. 2016: 348 kpl) ja kortilla kävi museossa 3419 museovierasta (v. 2016: 2175).

Museo saavutti vuoden aikana ennätysmäärän yleisöä. Kaivopuiston lentonäytös täytti Helsingin rannat - näytös keräsi paikan päälle näytöksen ydinalueelle 130.000 katsojaa. Museo ja museon asiakaspalvelu olivat näkyvästi esillä Kaivopuiston tapahtuma-alueella keskeisellä sijainnilla Info-pisteellä.

Myös museokäyntien määrä ylitti aiemmat vuodet. Museossa vieraili yhteensä 40.929 kävijää.

Ilmaiskävijöitä vuoden kokonaismäärästä oli 11.945. Maksavien kävijöiden osuus laski hieman edellisvuodesta (v. 2017: 71% - v.2016: 74% kokonaiskävijämäärästä oli pääsylipun maksaneita).

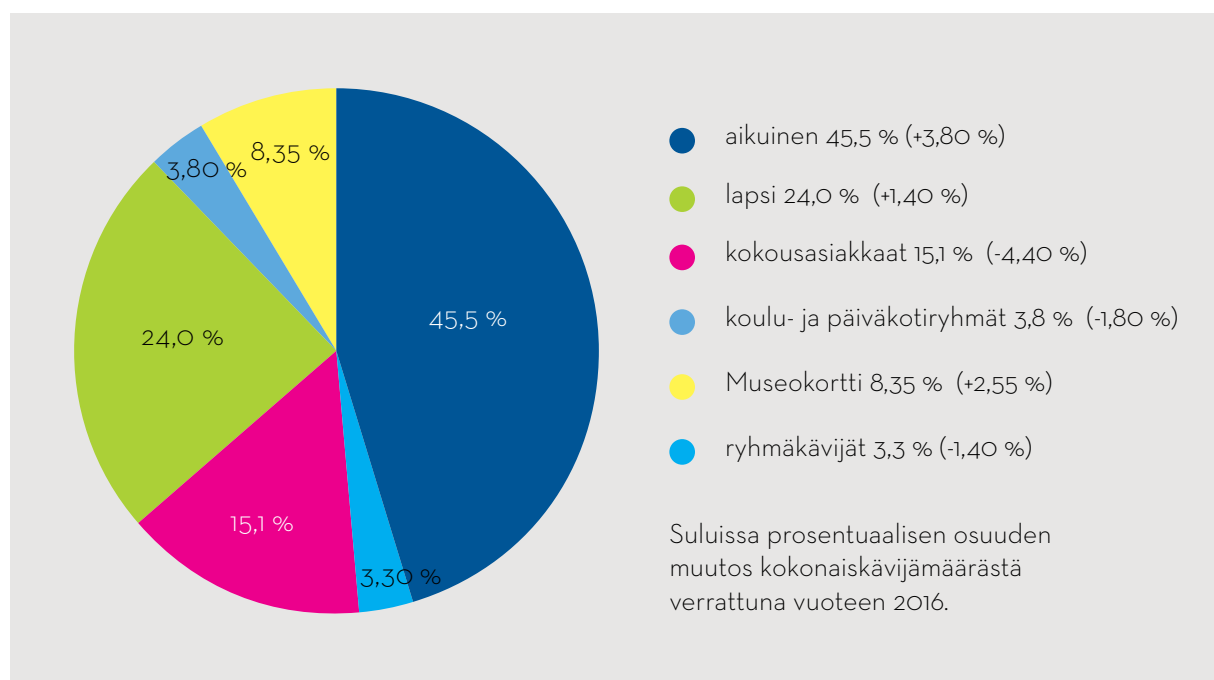
YLEISÖTYÖ - OPASTUKSET JA PEDAGOGISET PALVELUT

Ilmailumuseon opastusvalikoima pysyi vuonna 2017 ennallaan. Tarjolla oli kaksi yleisöpalvelukonseptia - perusopastus museon perusnäyttelyssä, sekä lapsiryhmille (päiväkotij- ja alakouluryhmät sekä lasten syntymäpäiväpaketit) suunnattu Pikku Pilotin Lentokoulu -opastus. Perusopastuksia sekä teemaopastuksia oli vuoden aikana aikuisryhmille yhteensä 90 kappaletta. Päiväkotij- ja koulukäisiä lapsia kävi opastuksilla 83 ryhmää. Lauantaisin ja tapahtumapäivinä järjestettiin pääsylipun hintaan kuuluvia yleisöopastuksia yhteensä 41 kertaa.

Oppaina toimivat arkisin pääosin museon vakinainen henkilökunta, iltaisin ja viikonloppuisin asiakaspalveluhenkilökunta sekä museon vapaaehtoiset oppaat.

Museon saama asiakaspalaute oli edellisvuosien tapaan hyvällä tasolla. Asiakkailta kerättyjen palautteiden (246 kpl) keskiarvo oli 4,39 (asteikko 1-5). Kiitosta saivat erityisesti ystävällinen henkilökunta ja asiantuntevat oppaat. Näytelyissä yleisön suosikeiksi nousivat lentosimulaattori sekä Convair Metropolitan -lentokone, johon kävijä pääsee sisälle tutustumaan. Interaktiivisuuden kehittäminen nähtiin monissa palautteissa kehittämiskohteena. Palautteissa myös toivottiin museon saavan nykyaikaiset ja lämmitetyt tilat, jotka mahdollistaisivat museon kehittymisen huippukohteeksi.

KÄVIJÄPROFIILI 2017



KOKOUSPALVELUT

Kokouspalveluiden myynti oli 47.751,00 euroa (vuonna 2016 49.142,00 euroa).

Kokoustiloissa oli vuoden aikana 183 tapahtumaa, joihin osallistui 6174 henkilöä. Tilojen asiakaskäyttöä oli yhteensä 899 tuntia.

Ison osan kokoustilojen käyttäjistä muodostivat jo pitkäaikaiset kantaasiakkaat, mutta uusia asiakassuhteita onnistuttiin myös luomaan. Yritysassiakkaalle paketoitiin kokoustilojen lisäksi simulaattorilentoja, opastettuja museokierroksia ja ravintolapalveluja. Myös monet yksityishenkilöt löysivät museon tilat omien juhliensa ja merkkipäiviensä pitopaikaksi. Salesforce-asiakkuudenhallintaohjelman myötä

asiakkaat voivat varata kaikki palvelunsa halutessaan museon verkkosivuston kautta.

ELÄMYSPALVELUT

Museon elämyspalvelut tarjoavat asiakkaille helpon mahdollisuuden päästä itse kokeilemaan lentämistä. Vuoden alkaessa museolla oli käytössään omista tiloissaan neljä erityyppistä simulaattoria, Saab S35 Draken, Piper PA-23 Aztec, Messerschmitt Bf-109 ja Diamond DA42. Näistä simulaattoreista Saab Draken on vapaasti museovieraiden käytössä.

Diamond DA42 on Aeropole Oy:n omistama ammattikäyttöön tarkoitettu simulaattori, jonka käytöstä museoasiakkaiden

elämyslentoihin museolla on tilavuokrasopimuksen sisältämä yhteistyösopimus.

Elämyspalveluiden kokonaisyhteismyynti oli 29 128,00€, kasvua edelliseen vuoteen oli 11,9 %. Simulaattoreilla lennettiin vuoden aikana 394 kertaa.

Simulaattorilentojen kouluttajina ovat toimineet pääosin vapaaehtoiset simulaattorikouluttajat, lisäksi myös museon vakinaisen henkilökunta. Kouluttajien joukossa on ollut aktiiveja ja eläkkeellä olevia liikennelentäjiä sekä Ilmailumuseoyhdistyksen ja virtuaalipilottien vapaaehtoisia. Kaikkiaan kouluttajina on toiminut kolmekymmentä henkilöä.



TAPAHTUMAT

Vuonna 2017 museo järjesti kuusi omaa tapahtumaa ja kaksi yhteistapahtumaa. Omien tapahtumien lisäksi museo organisoivat 225 asiakastapahtumaa, syntymäpäivistä yritysten esittely- ja koulutustilaisuuksiin.

16.3. Studia Aviation: Ilmailukirjallisuus

Tapahtuma järjestettiin yhdessä Suomen Ilmailubibliografiayhdistyksen kanssa. Tapahtumassa keskusteltiin monipuolisesti ilmailukirjallisuuden merkityksestä ja nykytilasta. Ilmailubibliografiayhdistys myönsi Vuoden Ilmailukirja 2016 -palkinnon museon "Kolmosten siivillä" -teokselle. Osallistujia n. 50.

15.5. Lasten päivä

Päivä järjestettiin yhdessä Vantaan kaupungin, Finavian, Poliisin, Pelastuslaitoksen, Tuusulan hevostilan ja Vääpelikillan kanssa. Kävijöitä 1.150.

15.5. Ilmailumuseon yö

Ilmailumuseon yö vei museoasiakkaat dramatisoiduille opastuskierroksille museon kulissein.
Kävijöitä 297.

26.8. Museokortin rakkausjuoksu

Yhteistyössä Vantaan kaupunginmuseon ja Museokortin kanssa järjestettiin rento kulttuurin ja liikunnan yhdistävä tapahtuma. Museo oli myös osa Aviapolis Block Partyn ohjelmaa. Kävijöitä 219.

5.11. Syksyn Ilmailukirjallisuuspäivä

Syksyn kirjallisuuspäivänä oli useita uutuuskirjojen esittelyitä, huutokauppa ja asiakkaiden myyntipöytiä. Kävijöitä 519.

9.-10.12.2017 Lentävät museokoneet seminaari

Kansainvälinen seminaari, paikalla Euroopan lentävien museoilma-alusten osaajia ja asiasta kiinnostuneita. Osallistujia 50.

18.12. Joulumyyjäiset

Perinteiset joulumyyjäiset ja joulupukin vierailu. Kävijöitä 580.

18.12. Finnair Pilots' Big Bandin konsertti

Lentäjien Big Band esiintyi jo seitsemännen kerran museon Aero-auditoriossa. Kuulijoita oli 84 henkilöä.

TAPAHTUMIA MUSEON ULKOPUOLELLA

18.-22.1. MATKA 2017

Pohjoismaiden suurimmassa matkailutapahtumassa ilmailumuseotoimintaa esiteltiin yhdessä Vantaan kaupungin kanssa.

2.-3.4. Kauhajoki Fly Inn

Perinteinen Fly inn -tapahtuma oli osa virallista Suomi 100 -ohjelmaa, mukana OH-FIN kuumailmapallo.

2.4. Espoon kaupungin Karakalliopäivä

Espoon kaupungin tapahtumassa markkinoitiin museon palveluita ja tapahtumia, paikalla oli myös museokauppa ja Ilmailumuseoyhdistyksen Hawk-elämyskeskus.

26.-28.4. Model Expo 2017

Pienoismallitapahtumassa esillä olivat OH-FIN Suomi 100 -kuumailmapallo, Ilmailumuseon työpajat ja Ilmailumuseoyhdistyksen Hawk-elämyskeskus sekä Kari Vertasen taidenäyttely.

9.6. Kaivopuiston lentonäytös

Suomen juhluvuoden suurin yleisötapahtuma keräsi paikalle ennätysyleisön.

10.-11.6. Seinäjoki Tour De Sky International Airshow

Suomen Ilmailuliiton päälentonäytöksessä lennettiin OH-FIN kuumailmapallolla ja markkinoitiin museon palvelutarjontaa.

10.-11.6. Suomi Areena, Pori

Valtioneuvoston kanslian tilauksesta OH-FIN Suomi 100 -kuumailmapallo esiintyi Suomen Areenan yhteydessä.

MUUT TAPAHTUMAT

27.9.16- 30.7.17 Antti Salmisen maalauksia

15.8.17 - 28.2.18 Yhdessä-tillsammans-taidenäyttely Kolmen suomalaisen ilmailutaiteilijan - Sture Gripenbergin, Antti Salmisen ja Kari Vertasen maalauksia.

16.8. Studia Aviation-luento: Evl.(evp) Jonathan P. Brazee Yhdysvaltain merijalkaväki:
Air delivery and parachuting

Lisäksi Ilmailumuseoyhdistys ry järjesti museolla 11 jäseniltaa ja vuosikokouksen.

9 VIESTINTÄ

Vuonna 2017 viestinnän kokonaisvaltaisena tavoitteena oli museon tunnettuuden ja mielikuvan parantaminen. Viestinnässä panostettiin luonnollisesti museon Suomi 100 -juhlavuoden tapahtumiin. Juhlavuoden kohokohtien lisäksi viestinnässä nostettiin entiseen tapaan esille museon muita tapahtumia ja ajankohtaisia asioita.

Kaivopuiston lentonäytöksen viestinnän päätavoitteena oli saavuttaa tapahtumalle maksimaalinen näkyvyys mahdollisimman kustannustehokkaasti. Lisäksi viestinnässä haluttiin korostaa tapahtuman teemaa - suomalaisen ilmailun historiaa, nykypäivää ja tulevaisuutta. Näissä tavoitteissa viestintä onnistui erinomaisesti. Kaikessa viestinnässä korostettiin myös museon roolia tapahtuman järjestäjänä. Suur tapahtumalla haluttiin nostaa museon tunnettuutta suuren yleisön keskuudessa ja samalla tuoda museon ajankohtainen tilaongelma vaikuttajien tietoisuuteen. Viestinnän toteutuksesta vastasi museon asiakaspalvelupäällikkö Pia Illikainen ja sisällöistä näyttelypäällikkö Valeri Saltikoff, lisäksi ulkoisena markkinointiasiantuntijana toimi Jarkko Konttinen. Mainostoimisto SEK suunnitteli tapahtumalle visuaalisen ilmeen.

Ilmettä hyödynnettiin johdonmukaisesti sekä tapahtuman viestinnässä että markkinoinnissa.

Tapahtuman tärkeimmät viestintäkanavat olivat museon verkkosivujen alle perustetut tapahtumasivut ja erityisesti sosiaalinen media. Suomen- ja englanninkielisillä verkkosivuilla julkaistiin tapahtumaan liittyviä uutisia, esiintyjäesityitä sekä laajempia taustoittavia historia-artikkeleita.

Museo julkaisi lentonäytöksen, jota jaettiin tapahtumaviikolla ja itse tapahtumassa ilmaiseksi. Lehti julkaistiin suomeksi ja englanniksi, ja siitä otettiin 20 000 kappaleen painos.

Tapahtumasta järjestettiin kaksi mediatilaisuutta ja tavoiteltiin median huomiota lukuisilla tiedotteilla. Mediahuomio keskitettiin erityisesti tapahtumaa edeltävälle viikolle ja tapahtumapäivälle - pääsymaksuttomalla tapahtumalla ei ollut paineita varmistaa ennakkolipunmyynnin tuottoa aiemmalla medianäkyvyydellä. Yhteistyökumppani Sanoman kautta tapahtuma levisi kattavasti painettuun ja sosiaaliseen mediaan sekä radioon. Lisäksi tapahtuma nousi muun muassa pääuutiseksi perjantain 9.6. Ylen pääuutislähetyksessä. Toimituksellisessa mediassa

Kaivopuiston lentonäytös keräsi miltei 170 mediaosumaa.

Tapahtuman jälkeen museo teetätti Red Note Oy:llä tutkimuksen, jossa kysyttiin Kaivopuiston lentonäytöksestä, mielikuvia Ilmailumuseosta sekä ajatuksia museon uudisrakennushankkeesta. Tutkimuksen mukaan tapahtuman arvioitiin tavoittaneen jopa 450 000 ihmistä. Näytös koettiin todella positiivisesti ja se vaikutti hyvin myönteisesti mielikuvaan ilmailusta ja Ilmailumuseosta.



UUOSI 2017 VIESTINNÄN TUNNUSLUKUJA:

VERKKOSIVUVIERAILUJA (istuntoja): 305.308 kertaa (kasvua edellisvuoteen verrattuna 407 %)

FACEBOOK (2 FB-sivustoa): 11.771 tykkääjää (kasvua 330 %)

INSTAGRAM: 950 seuraajaa (kasvua 75 %)

TWITTER: 355 seuraajaa (tili perustettiin 1/2017)

MEDIATIEDOTTEITA: 47 kpl, joista suomeksi 32 kpl ja englanniksi 15

MEDIAOSUMAT: 378 kpl

UUTISKIRJEITÄ: 22 kpl, jakelussa 849 vastaanottajaa

10 MYYNTI JA MARKKINOINTI

Suurimmat markkinointipanostukset median puolella tehtiin Suomi 100-juhlavuoden ohjelman, elämyspalveluiden ja kokoustilojen mediakampanjoihin. Helsinki Card ja Cityshopper -kampanjat saivat myös jatkoa. Neljä kertaa vuodessa ilmestyvässä Ilmailumuseoyhdistyksen Feeniks-lehdessä on ollut museolle ilmainen tapahtumasivu.

Matka 2017 messut (68 000 kävijää) toimi kauden markkinointiviestinnän avauksena. Ilmailumuseo näkyi myös merkittävimmissä matkailuesitteissä ja lukuisissa matkailuportaaleissa.

Yrityksille markkinoitiin elämyspalveluita, tiloja ja ravintolapalveluita messuilla, tapahtumissa ja sähköisin kampanjoin. Elämyspalveluita markkinoitiin myös

Google-hakusanamainonnan avulla.

Museoliiton museokorttiin liittyvä markkinointi oli myös merkittävässä roolissa vuoden 2017 aikana.

MUSEOKAUPPA

Museokaupan myynti laski 21,8 % edellisestä vuodesta. Syynä oli edellisiä vuosia selvästi pienempi tapahtumamynti - kävijämäärän kasvu ei yksin kompensoinut eroa. Museokaupan myynti oli 85 999,00€. Vuoden päätavoitteina olivat tuotevalikoiman kehittäminen, omien museotuotteiden luominen ja hyvän tuotto-suhteen ylläpitäminen.

Trafiikki-museot ry:n yhteinen verkkokauppa toimii museokaupan jakelukanavana myös ulkomaille.

11 VAPAAEHTOISTOIMINTA

Suomen ilmailumuseo täydentää henkilökuntansa ammattimaista museotyötä mittavalla vapaaehtoistyömäärällä, jonka avulla sekä museon viikoittainen työskentely että lukuisat projektit saadaan onnistumaan. Ilmailumuseon vapaaehtoiset tekivät vuonna 2017 kaikkiaan 11 886 tuntia vapaaehtoistyötä. Suomen Ilmailumuseon onkin Suomen museokentällä suurin vapaaehtoistyönantaja.

Museo tarjoaa mahdollisuuden laajalle joukolle museon toiminnan tukemisesta kiinnostuneita osallistua museon hyväksi tehtyyn työhön omia henkilökohtaisia vahvuuksiaan hyödyntäen. Samalla museosta muodostuu viikoittainen kohtaamispaikka kaikenikäisille. Työhön liittyy tiiviisti myös sosiaalinen kanssakäyminen sekä yhdessä oppiminen.

Tähän vapaaehtoistyöskentelyyn kuuluvat mm. opastuspalvelut iltaisin ja viikonloppuisin, elämyspalvelujen simulaattorikouluttajien työskentely, kokoelmien kuten arkistomateriaalin ja valokuvien luettelointi, ilma-alusten entisöinti ja kunnostaminen ja museon tapahtumissa avustaminen.

Vuonna 2017 muodostettiin kaksi hankekohtaista ryhmää, 10 hengen Suomi100-kuumailmapalloryhmä sekä Kaivopuiston lentonäytöksen vapaaehtoisten ryhmä. Kuumailmapalloryhmäläiset toimivat avustajina pallon operoinnissa. Lentonäytöksen vapaaehtoiset työskentelivät laajasti erilaisissa toiminnoissa,

muun muassa viestinnässä, operointikentillä avustajina, kuvaajina ja tapahtuma-avustajina Kaivopuistossa ja kutsuvierastilaisuudessa. Kaivopuiston lentonäytökseen rekrytoitiin yhteensä 75 vapaaehtoista.

Alkuvuodesta koostettiin museon verkkosivuille esittelyjä museon vapaaehtoistoiminnasta ja sen eri muodoista. Vuoden aikana järjestettiin kaksi perehdytystilaisuutta, joissa uusille ja jo pidempään toiminnassa mukana olleille jaettiin tietoa museosta ja museon vapaaehtoistoiminnan periaatteista.



Kuva: Sauli Klauvu

12 TUKITOIMINNOT

IT-JÄRJESTELMÄT

Museon IT-palvelut (kiinteä laajakaistayhteys, verkkosivujen nimipalvelut, palomuri, virustorjunnan lisenssit, verkkopalvelinjärjestelmä sekä sähköpostipalvelut) on vuodesta 2011 tilattu Visiotech Oy:ltä. Museon verkkosivuston hosting-palvelut on vuodesta 2015 lähtien tilattu Wordpress-julkaisujärjestelmään erikoistuneelta Sitegroundilta. Lisäksi museolla on vuodesta 2016 ollut käytössä DNA:n langaton verkkoyhteys, kiinteän laajakaistan rinnalla.

Museon tontille johtava SHDL-kaapeli katkaistiin kesäkuussa 2017 lähitonttien rakennustöiden yhteydessä. Kaapelia ei palautettu, vaan museon laajakaistayhteys korvattiin langattomalla yhteydellä. Tontin vuokranantaja (Finavia Oyj) rakensi syksyn 2017 aikana tontille korvaavan valokuituyhteyden, mutta yhteyttä ei toistaiseksi ole otettu käyttöön.

Verkkosivuston kapasiteettia jouduttiin kasvattamaan kesäkuun ensimmäisellä viikolla, Kaivopuiston lentonäytöksen alla, sivuston kävijämäärän moninkertaistuessa.

KIINTEISTÖ

Kiinteistön ylläpitoa leimasi vuonna 2017 varautuminen SIM2020-hankkeen mukanaan tuomiin suuriin muutoksiin. Kaikkien korjauksien tarpeellisuutta on arvioitu suhteessa niiden odotettavissa olevaan käyttöikään. Tulevaisuuden muutosten vuoksi kiinteistöön tehtiin vain välttämättömät korjaukset ja huollot.

13 SÄÄTIÖ

Sääntöjensä mukaan säätiön tarkoituksena on ylläpitää Suomen Ilmailumuseota ja siten edistää Suomen ilmailun historian tutkimusta, opetusta ja tuntemusta. Tätä tarkoitusta on toteutettu vuonna 2017 tässä toimintakertomuksessa kuvatulla tavalla.

Suomen Ilmailumuseo on ilmailun valtakunnallinen erikoismuseo (VEM). Strategiansa mukaisesti museo on suomalaisen ilmailun historiaa ja kulttuuriperintöä tutkiva ja vaaliva valtakunnallinen asiantuntija. Museo välittää tietoa ja herättää kiinnostusta ilmailuun sekä vastaa VEM- asemansa mukaisesti myös ilmailumuseotoiminnan kehittämisestä Suomessa.

Säätiön hallintoelimiä ovat edustajisto, hallitus ja museonjohtaja.

Säätiön lähipiiriin muodostavat säätiön perustajat Finavia Oyj, Finnair Oyj, Ilmailumuseoyhdistys ry, Patria Oyj, Suomen Ilmailuliitto ry, Vantaan kaupunki, säätiön hallituksen ja edustajiston jäsenet sekä museonjohtaja.

Säätiö ei ole antanut lainoja tai vakuuksia lähipiirilleen.

Uusi säätiölaki edellyttää muutoksia säätiön nykyisiin sääntöihin. Sääntöjen uusiminen aloitettiin ulkopuolisen asiantuntijan, säätiölakiin erikoistuneen asianajaja Oili Kelan johdolla tammikuussa 2017.

Sääntöuudistus viimeistellään vuoden 2018 aikana.

LÄHIPIIRITOIMET

Säätiö on tehnyt toimintavuonna lähipiirinsä kanssa seuraavia taloudellisia toimia:

Finavia Oyj

- Ostanut museon tarjoamia kokouspalveluja yht. 15.371,72 eurolla
- Maksanut esinelainoja 3.032,38 eurolla
- Tukenut Kaivopuiston lentonäytöstä yhteistyösopimuksella arvoltaan 25.000,00 euroa
- Toimittanut museolle korvauksetta omistamansa tontin puhtaanapitopalveluja

Finnair Oyj

- Ostanut museon arkistointipalveluja yht. 8.409,00 eurolla
- Ostanut museon tarjoamia kokouspalveluja yht. 9.078,62 eurolla
- Tukenut Aeron siivin Eurooppaan -hanketta 40.000,00 eurolla

Ilmailumuseoyhdistys ry

- Maksanut markkinointikuluja yhteismarkkinoinnista 165,00 euroa
- Rahoittanut vannesahan hankintaa museolle 200,00 eurolla
- Museo on maksanut Feeniks-lehden mainospaikasta Ilmailumuseoyhdistykselle 200,00 euroa
- Käyttänyt korvauksetta museon toimisto-, varasto- ja kokoustiloja

Suomen Ilmailuliitto ry

- Ostanut museon tarjoamia kokouspalveluja yht. 3267,79 eurolla
- Museo on maksanut Kaivopuiston lentonäytöksen vakuutusmaksuja 754,75 euroa

Vantaan kaupunki

- Ostanut museon tarjoamia kokouspalveluja yht. 11.643,49 eurolla
- Ostanut pääsylippuja ja opastuksia yht. 3.085,28 eurolla
- Ostanut OH-FIN kuumailmapallon mainostuotantoa 1.750,00 eurolla
- Ostanut OH-FIN kuumailmapallon tapahtumaansa 1.000,00 eurolla
- Myöntänyt museolle hakemuksesta toiminta-avustusta 50.000,00 euroa ja hakemuksesta markkinointitukea erillisellä sopimuksella 30.000,00 euroa

Ilkka Kangastalo, hallituksen jäsen

- Kaivopuiston lentonäytöksen tuottajan palkkio 6000,00 euroa.

Juha Klemettinen, hallituksen jäsen

- "Kolmosten siivillä" -kirjan kirjoittajapalkkioita (1/3 osuus teoksesta) 798,58 euroa.

Säätiön muu lähipiiri ei ole tehnyt taloudellisia toimia säätiön kanssa.

Säätiön hallintoelimille on maksettu palkkioita yhteensä 81.360 €.

EDUSTAJISTO

Edustajiston sääntömääräinen kevätkokous pidettiin 21.4.2017 ja syyskokous 24.11.2017. Sihteerinä edustajiston kokouksissa toimivat Henri Äijälä (kevätkokous) ja Pia Illikainen (syyskokous). Suomen Ilmailumuseosäitiön edustajiston kaudella 2016-2017 muodostivat

Varsinaiset jäsenet:

Paavo Antila (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Ben I. Björkqvist (Ilmailumuseoyhdistys ry), varapuheenjohtaja
Carl Fredrik Geust (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Jukka Huhtala (Finnair Oyj)
Erkki Ikonen (Suomen Ilmailuliitto ry)
Igor Kopilow (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Raimo Korpi (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Martti Wallin (Patria Oyj)
Petteri Nissilä (Finavia Oyj), puheenjohtaja
Kari Poutasuo (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Antti Koskela (Ilmavoimat)
Janne Salonen (Ilmailumuseoyhdistys ry)
Raija Virta (Vantaan kaupunki)

Varajäsenet:

Markku Lemmilä
Kari Koski
Reino Myllymäki
Markku Remes
Jari Kilpeläinen
Jari Helander
Kaisa Mölläri
Lassi Matikainen
Janne Simula
Vesa Vierimaa
Pekka Haavikko
Erkki Kivikero
Veli-Matti Kallistahti

Erovuorossa edustajiston syyskokouksessa olivat

Paavo Antila / Markku Lemmilä (Ilmailumuseoyhdistys ry),
Ben I. Björkqvist / Kari Koski (Ilmailumuseoyhdistys ry),
Carl Fredrik Geust / Reino Myllymäki (Ilmailumuseoyhdistys ry),
Erkki Ikonen / Jari Kilpeläinen (Suomen Ilmailuliitto ry) ja
Petteri Nissilä / Janne Simula (Finavia Oyj).

Uusiksi jäseniksi/varajäseniksi nimettiin yhteisöjen ilmoitusten mukaisesti

Paavo Antila / Markku Lemmilä (Ilmailumuseoyhdistys ry),
Ben I. Björkqvist / Kari Koski (Ilmailumuseoyhdistys ry),
Carl Fredrik Geust / Matti Kiiskinen (Ilmailumuseoyhdistys ry),
Tapio Pitkänen / Jari Kilpeläinen (Suomen Ilmailuliitto ry) ja
Petteri Nissilä / Janne Simula (Finavia Oyj).

Edustajiston puheenjohtajana kaudella 2017 - 2018 jatkaa

Petteri Nissilä ja varapuheenjohtajana Ben I. Björkqvist.

HALLITUS

Suomen Ilmailumuseosäitiön hallituksen kaudella 1.1.2017 - 31.12.2017 muodostivat:

Sami von Wehrt, puheenjohtaja
Marcus H. Borgström, varapuheenjohtaja
Antti Ala-Heikkilä
Ilkka Kangastalo
Juha Klemettinen
Pekka Kuosmanen, 31.7.2017 saakka
Aki Jänntti, 5.9.2017 alkaen
Janne Rönnbäck
Seppo Stark

Säätion hallitus kokoontui yksitoista kertaa.
Hallituksen sihteerinä on toiminut Ilkka Kangastalo
Museonjohtajana on toiminut Markku Kyyrönen.

Tilintarkastus

Tilintarkastajina ovat toimineet Jyri Heikkinen KHT
ja Tuomas Honkamäki KHT, PricewaterhouseCoopers Oy.

14 ENGLISH SUMMARY

The year 2017 was record-breaking for the Finnish Aviation Museum in all aspects. The Museum participated the Centennial Celebration of Finland (Finland100) by organizing the **Finland Flies!** Campaign - a series of aviation-themed events. The Campaign culminated on 9.6., as the Museum organized the **Kaivopuisto Air Show**, an open air show over the coastal area of Central Helsinki, which gathered a crowd of over 130.000 spectators - the single largest crowd in any public event held in Finland - and reached a total of well over half-a-million people. The event brought the Museum to the spotlight of national media. The Museum also purchased and operated the **Finland100 Hot Air Balloon**, which flew 60 flights around the country between February and Independence Day (6.12.). In addition, the Museum held the **Flying Heritage Aircraft Conference 2017** or **FHAC2017** on 8.-9.12., a two-day international conference for officials, museum professionals and aircraft operators discussing various questions regarding flying heritage aircraft and their operations.

In addition to the Finland Flies! Campaign, the Museum digitized and published over 900 photos and 2200 pages of archive material from Aero 's (Finnair 's) early decades (from the 1920's to the 1960's) via the Finna Web Portal. Finnair, as part of their Finland100 Campaign, funded the project.

The large-scale projects of the Finland100 Centennial Celebrations attracted various new partners and sponsors, as well as developed collaboration with the Museum's existing stakeholders. Altogether, the Museum's annual income exceeded 1.000.000 euros (1.069.979) for the first time. The massively increased media visibility also resulted in a new visitor record - the annual number of visitors exceeded 40.000 (40.929). Overall, the Museum's phenomenal success during the Centennial Year was widely recognized - the Finnish Aviation Museum is competing for Museum of the Year 2018 title, and the Kaivopuisto Air Show was shortlisted for the Effie Awards 2017.

The success of the Centennial Program also speeded up the Museum's ongoing SIM2020 renovation

project, which launched already in 2012. In September 2017 got an offer from LAK Real Estate Oyj for new premises in the old Finnair Cargo Terminal (Rahtitie 1) at the Helsinki Airport, on a possible long-term rental contract. The quality and location of the new premises would enable the Museum to become a top attraction of Finland's leading international airport area. Negotiations on the rental contract are currently still in progress between the Museum and the property owner (LAK Real Estate Oyj).

Due to the Centennial Program, the Museum organized no Special Exhibitions of its own during 2017, otherwise the Museum's annual events, guided tours, museum shop, cafeteria, simulators and meeting premise services continued as usual, as well as the four ongoing restoration projects. The Finnish Heritage Agency (previously National Board of Antiquities) also appointed the Museum to form a board of experts to handle applications for a new form of a grant, designated for funding restoration projects of operating heritage aircraft. The Museum also helped research the identity and history of a wreck of a Second-World-War Soviet A-20 "Boston" Bomber, discovered from the Gulf of Finland during surveying of the Nord Stream 2 Gas Pipeline.

The Finnish Aviation Museum is the National Specialised Museum of aviation in Finland. It is located in the Aviapolis area of Vantaa (Karhumäentie 12), and is governed by the Finnish Aviation Museum Foundation, whose stakeholders include Finnair, Finavia, Patria, The Finnish Aeronautical Association, The Aviation Museum Society and the City of Vantaa. The Museum's staff includes 11 permanent employees and eight part-time customer service workers in 2017. The Museum is the largest volunteer employer within the field of Finnish professional Museums, with over 10.000 hours of volunteer work per year (11.886 in 2017). The volunteers help in restoration projects and archive upkeep, work as guides and simulator instructors and help organize the Museum's events.



 **ILMAILUMUSEO**
FLYGMUSEUM • AVIATION MUSEUM

www.ilmailumuseo.fi